

Sebechvála smrdí

Pozdrav:

Milé sestry a milí bratři, vítám Vás na těchto bohoslužbách slovy apoštolskými „*Milost, pokoj i víra od PÁNA BOHA našeho Otce i od jeho Syna JEŽÍŠE KRISTA i od DUCHA SVATÉHO.*“
Amen

Introit:

2 Ztišením se sluší tebe chválit, Bože, na Sijónu, plnit tobě sliby.

3 K tobě, jenž modlitby slyšíš, přichází veškeré tvorstvo.

4 Přemohly mě nepravosti, našich nevěrností jenom ty nás zprostitš.

5 Blaze tomu, koho vyvolíš a přijmeš, aby směl pobývat ve tvých nádvořích. Tam se budem sytit dary tvého domu, tvého svatého chrámu. (Žalm 65, 2-5)

Píseň: 638

Modlitba:

Hospodine, Pane náš, v Tvé blízkosti je nám všem dobře. Ty nikoho nesoudíš, nikoho nevyháníš, každého přijímáš a vléváš do našich životů novou naději a sílu. Ty vidíš, že často býváme unavení a vyčerpaní, že naše povinnosti a starosti o náš život nám berou hodně času. Jenže dnes přicházíme do shromáždění věřících, abychom načerpali duchovní posilu a vzájemně se povzbudili. U Tebe máme útočiště a pomoc vždycky připravenou. Děkujeme, že nám pomáháš překonávat naše slabosti, a také děkujeme jeden za druhého. Věříme, že i dnes budeme mít příležitost zaslechnout Tvé Slovo na tomto místě. Slovo, které nás povzbudí a občerství. Amen

I. Čtení:

Milí bratři a milé sestry v PJK, vyslechněte si slova z Písma Svatého, jak je nacházíme zapsaná v listě Filipským v kapitole 2, od 12-18 verš.

12 A tak, moji milí, jako jste vždycky byli poslušní – nikoli jen v mé přítomnosti, ale nyní mnohem více v mé nepřítomnosti – s bázní a chvěním uvádějte ve skutek své spasení.

13 Neboť je to Bůh, který ve vás působí, že chcete i činíte, co se mu líbí.

14 Všechno dělejte bez reptání a bez pochybování,

15 abyste byli bezúhonní a ryzí, Boží děti bez poskvrny uprostřed pokolení pokřiveného a zvráceného. V něm sviňte jako hvězdy, které osvěcují svět,

16 držte se slova života, abych se vámi mohl pochlubit v den Kristův, že jsem nadarmo neběžel ani se nadarmo nenamáhal.

17 Ale i kdybych měl skropit krví oběť a službu, kterou Bohu přináším, totiž vaši víru, raduji a spoluraduji se s vámi se všemi;

18 stejně tak se i vy radujte a spoluradujte se mnou.

Blahoslavení jsou všichni, kteří slyší Boží slovo a ve svém srdci ho zachovávají. Amen

Píseň: 443

Slůvko dětem:

Děti znáte někoho, kdo je slepý? Zavoláme dobrovolníka dopředu a dáme mu šátek na oči a klademe mu různé otázky. Třeba: Kolik oken je v místnosti? Jakou mám barvu očí? Kolik lidí je v přední lavici? Těmito otázkami dětem názorně ukážeme, že ten, kdo nevidí, to má mnohem těžší než my, mnohé

věci prostě nemůže vnímat. Někdo je ale slepý, ne že by neviděl, ale třeba, že vidět nechce nebo je to pro něj těžké. Dneska uslyšíte příběh o Saulovi, kterému pak později začali říkat Pavel. Pavel byl slepý tři dny. Možná i on neviděl, nechtěl vidět, nebo nemohl vidět to, co bylo mnohým jasné. Nechtěl vidět, co Ježíš pro lidi udělal, a jak mocná víra v něj je. Ale kupodivu právě slepota mu v tom pomohla, aby prožl. A o tom, jak se to stalo, se dozvíte v nedělní škole.

Píseň: „Všechny děti v celém světě“ ze zpěvníku „Bud' Tobě sláva“

Kázání:

Slova Písma Svatého, nad kterými se budeme dnes zamýšlet, jsou zapsaná u proroka Jeremiáše 9, 22-23 verši. Tam čteme:

22 Toto praví Hospodin: „Ať se moudrý nechlubí svou moudrostí, ať se bohatýr nechlubí svou bohatýrskou silou, ať se boháč nechlubí svým bohatstvím.

23 Chce-li se něčím chlubit, ať se chlubí, že je prozíravý a zná mne; neboť já Hospodin prokazují milosrdenství a vykonávám na zemi soud a spravedlnost; to jsem si oblíbil, je výrok Hospodinův.“

Tato Jeremiášova slova tvoří mudroslovný výrok, který je v podstatě krátkým napomenutím. Hovoří o pravém a falešném chválení, které je nám také známé z NZ, z 1.listu Kor 1,31 „Kdo se chlubí, ať se chlubí v Pánu“. SZ nás však mnohem častěji varuje před **sebechválou**. I prorok Jeremiáš vidí nebezpečí, jakému je člověk vystaven, když přecení a zbožští svou moudrost, moc, či majetek. Sebechvála se pokládá nejen za jakousi příležitostnou chybu, ale je to i postoj bláznivého a bezbožného člověka. V dnešní době chce (nejenom chce, ale potřebuje) být člověk především chválen, oslavován, vyvyšován. Na rozdíl od jiných jevů je sebechvála stabilní, neměnicí se prvek lidské povahy. Je to něco, co je zřejmě zakořeněné hodně hluboko v lidské bytosti.

Proč toužíme být chválení? Co všechno nám oslava sebe-sama může přinést? Chválení sebe je projev **touhy**, kterým chceme vzbudit především obdiv u druhých. Jenže pouze sama tato touha by nestačila na vysvětlení pozoruhodného jevu, který se tak mocně (odjakživa) udržuje v lidské povaze. Chválení sebe musí být zřejmě projevem hlubší potřeby, někde v člověku, někde v nás samých. Nejenom přečtený text z prorocké knihy Jeremiáš, ale i jiné biblické texty s touto tematikou nám pomáhají objevit, oč doopravdy jde při tomto známém jevu.

Jako lidé si uvědomujeme, a také v podvědomí cítíme, jak moc je náš život ohrožen okolním světem. Toužíme po zajištění života (vlastního, i našich bližních), které by překonalo tuto zranitelnost. Je samozřejmě, že to, co vlastníme nebo to co máme, zda jde o majetek, moudrost, krásu, talent nebo sílu – **tím vším se člověk touží chlubit (pochlubit)**. O těchto hodnotách si často myslíme, že mohou zajistit náš život. Mohou zajistit, ale jen částečně, jenom chvilkově, jenom načas. Vždyť ani moudrost netrvá věčně, ani majetek nám nezajistí věčnost, ani silou si nedobijeme Království Nebeské. To, že jsme hezcí na pohled, nebo to, že máme neuvěřitelný talent na zpívání, nebude rozhodovat o našem spasení. Podle toho, čím se člověk chlubí, můžeme usuzovat, kterými hodnotami chce zajistit svůj život. Jde o hodnoty, které člověk nachází především v sobě, nebo které jsou v těsném vztahu k němu. V našem textu se uvádějí tři příklady: **Člověk, který se chlubí svou moudrostí, svou silou, svým bohatstvím.**

Snaha zajistit si život svojí vlastní moudrostí, vlastní silou, vlastním bohatstvím poukazuje na touhu člověka po egocentrickém zdůrazňování sebe sama, své vlastní bytosti. Člověk chce být středem světa, ve kterém se nachází a žije. Někdo usiluje o to, aby byl středem velké oblasti světa (např.: islámský stát), jiný se může usilovat o totéž v malé oblasti světa. Ale i navzdory tomuto rozdílu jde vždy o jednu a tutéž touhu – člověk dychtí být středem všeho. Ve vlastní sebereflexi se ukazuje, že člověk chce stát na sobě samém. Nechce být závislí na nikom a ničem jiném. **Nikoho nepotřebuje a už vůbec ne Boha**. Takovýto základ lidského života a myšlení je zdrcující, takovýto **pilíř života** nemůže udržet stavbu našeho žití. Kdo takto smýšlí ten může také očekávat veliký pád. Jediné a legitimní chválení se – **je chválení se Hospodinem**. Tohle by měl být pro nás pevný základ, o kterém na 100% vím, že nespadne. K takové **chvále patří především důvěra, radost a vděčnost**.

Náš text obsahuje kritiku právě toho, že se člověk chlubí svou moudrostí, svou silou, svým bohatstvím, a právě oni se můžou stát nebezpečnými pilíři v našich životech, které určitě jednou spadnou.

Vlastní moudrost, síla a bohatství jsou sice schopny vyřešit mnoho problémů, ale nejsou schopny nás udržet na pevných základech. Nejzřetelnějším z nich je bezmocnost člověka při smrti. Nesčetné zkušenosti ukazují, že vlastní moudrostí, silou a bohatstvím zde člověk nic nezmuže, nekoupí si za ně vstupenku do nebe.

Hodně důležitým faktorem je, že náš text nezůstává jenom při kritice, tedy při odsouzení a odstranění sebechvály, ale že také pozitivně ukazuje, čím je ji třeba nahradit: „*Chce-li se něčím chlubit, ať se chlubí, že je **prozíravý a zná mne; neboť já Hospodin prokazují milosrdenství a vykonávám na zemi soud a spravedlnost; to jsem si oblíbil, je výrok Hospodinův.***“

Milosrdenství, soud a spravedlnost jsou tři pilíře, na kterých stojí SZ, k nim se ještě v NZ přidává **láska**. Takže můžeme mluvit o čtyřech základních projevech, jak Hospodin prokazuje svoji dobrotu vůči nám.

Text nás nabádá, abychom se chlubili Pánem Bohem, totiž tím, že On nás za žádných okolností neopustí, ale povede nás přes těžké a stinné úseky našeho života, spolehlivě nám ukáže směr a přivede k cíli. K tomu je zapotřebí si plně uvědomovat **důvěru v Hospodina a závislost jedině na Něm**.

- Čím **méně** (žádnou) důvěry máme v Boha, tím **více** sebechvály najdeme u sebe.
- Čím **více** důvěry (spolehnutí na) v Boha, tím **větší** osvobození od vlastní sebechvály.
- Čím méně samochvály, a čím více důvěry v Boha, tím silnější a bohatší život v jistotě. **Tímto se jasně vyznačuje cesta, směr a vztah s Hospodinem.**

Náš egocentrismus je projevem základního, originálního hříchu, který spočívá v tom, že člověk se chce stát bohem, ať už ve větší nebo menší, nebo třeba jen zcela malé oblasti světa. Tenhle ten projev je **vzpourou člověka proti Hospodinu**.

Jenže povstáním proti Hospodinu ještě nikdo nedosáhl plnosti života. Možná člověk touto cestou dosáhne jakési zdání plnosti – ale pak vždy následuje, dřív nebo později, **tragické ztroskotání**. Skutečnou plnost života může člověk získat jen tak, že do středobodu svého života postaví Pána Boha. Egocentrismus musí být nahrazen teocentrismem, to znamená takovým životním postojem, kde středem všeho je HOSPODIN.

Pán Ježíš se ostře vyjadřoval proti těm, kteří náboženství využívali a zneužívali na to, aby pěstovali kult – sebe sama. Tato hrozná zvrácenost se vyskytuje i dnes, všude, i mezi křesťany.

Místo toho nás Ježíš učí veškerou důvěru a životní jistotu zakládat na Bohu. Namísto sebechvály nás učí oslavovat Boha. A to nejen slovy, ale vlastním příkladem nám ukázal, jak má vypadat takový život. V modlitbě řekl: „*Já jsem tě oslavil na zemi, když jsem dokončil dílo, které jsi mi svěřil.*“ (J 17, 4). Učedníkům a všem následovníkům přikázal: „*Tak ať svítí vaše světlo před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích.*“ (Mt 5, 16). Prorocká slova, která jsme četli, slova Pána Ježíše a jeho příklad i nás zvou, abychom

udělali v této věci velkou změnu ve svém životě, a pokud jsme již vstoupili na tuto cestu, abychom v tomto směru vytrvali, abychom od oslavování sebe na celé čáře přešli k oslavování Pána Boha. **Na každém místě, v každém čase, za každých okolností** mějme sílu i vůli vyvyšovat a oslavovat jméno našeho Boha.

Pamatujme na čtyři zásadní věci o našem Bohu:

1. Hospodin prokazuje milosrdenství.
2. Hospodin vykonává soud.
3. Hospodin miluje spravedlivost.
4. Hospodin poslal na svět svého jediného Syna, abychom skrze něho měli život.

Píseň: 688

Ohlášky:

Přímluvná modlitba:

Pane, dal jsi nám dnes vyhlásit soud svého slitování, právo svého odpuštění. Ujistil jsi nás, že v Kristu Ježíši ho smíme přijmout.

- Přimlouváme se za všechny – lidi, národy, rasy – které jsou druhými vykořisťováni, kdo jsou vydáni na milost a nemilost nemilosrdným lidem. **Pane, smiluj se.**
- Přimlouváme se za všechny, kdo se dostali do vleku zlých a svévolných lidí. **Pane, zachraň je.**
- Prosíme za všechny, kdo jsou souzeni za své viny. **Pane, buď jim milostiv.**
- Přimlouváme se za ty, kterým jsme neprokázali milosrdenství. **Pane, dej nám pokoru a novou lásku.**
- Přimlouváme se za naše rodiny a manželství. **Pane, dej nám naslouchající srdce.**
- Přimlouváme se za ty, kdo nesou ve světě odpovědnost. Ať tvé evangelium přichází do jejich myšlení a srdcí, aby vedli, co je jim svěřeno, v pokoji, aby vždy měli ohled na slabé.
- Přimlouváme se za církve, aby pravdivě nesla svědectví o tvé milosti. Amen

Otče náš....

Píseň: S 79

Posláni:

Je přece zjevné, že vy jste listem Kristovým, vzniklým z naší služby a napsaným ne inkoustem, nýbrž Duchem Boha živého, ne na kamenných deskách, nýbrž na živých deskách lidských srdcí. (2Kor 3, 3)

Požehnání:

A pokoj Boží, převyšující každé pomýšlení, bude střežit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši. (Ep 4, 7)

Píseň: 582